



pracownia
ekslibrisu

pracownia ekslibrisu

wystawa ekslibrisów
z Pracowni Ekslibrisu Cyfrowego
Zakładu Grafiki w Instytucie Sztuki
Wydziału Artystycznego w Cieszynie
Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach

dr hab. Krzysztof Marek Bąk
dr Katarzyna Hilszczańska
Bartłomiej Baran
Agnieszka Broż
Ewa Chorążak
Teresa Chrzanowska
Karolina Gilewicz
Aleksandra Hachuła
Tomasz Hankus
Grzegorz Izdebski
Joanna Kania
Angelika Kubicz
Aneta Ligocka
Joanna Raczek
Ewelina Rivillo
Anna Rudnicka
Martyna Sobolewska
Aneta Tomaszek



„Pracownia ekslibrisu” to wystawa prezentująca dorobek pracowników, studentów i absolwentów cieszyńskiego Instytutu Sztuki Uniwersytetu Śląskiego. Z dużą satysfakcją przedstawiamy nasze prace w Galerii Uniwersyteckiej kieleckiej uczelni, znanej w środowisku ekslibrisowym z wystaw polskich i zagranicznych autorów oraz wysokiej klasy prezentacji zbiorowych. Liczę, że „ślaska” propozycja przypadnie do gustu oraz sprostą poziomowi wyznaczonemu przez poprzedników.

Zazwyczaj przedsięwzięciom, gdzie obok uczniów swoje prace przedstawiają nauczyciele, przypisane jest określenie „mistrz i uczeń”. Mam nadzieję, że w przypadku tej wystawy tak nie jest. Chciałbym, aby była ona dialogiem pomiędzy artystycznymi przyjaciółmi, w którym każdy uczy się od każdego.

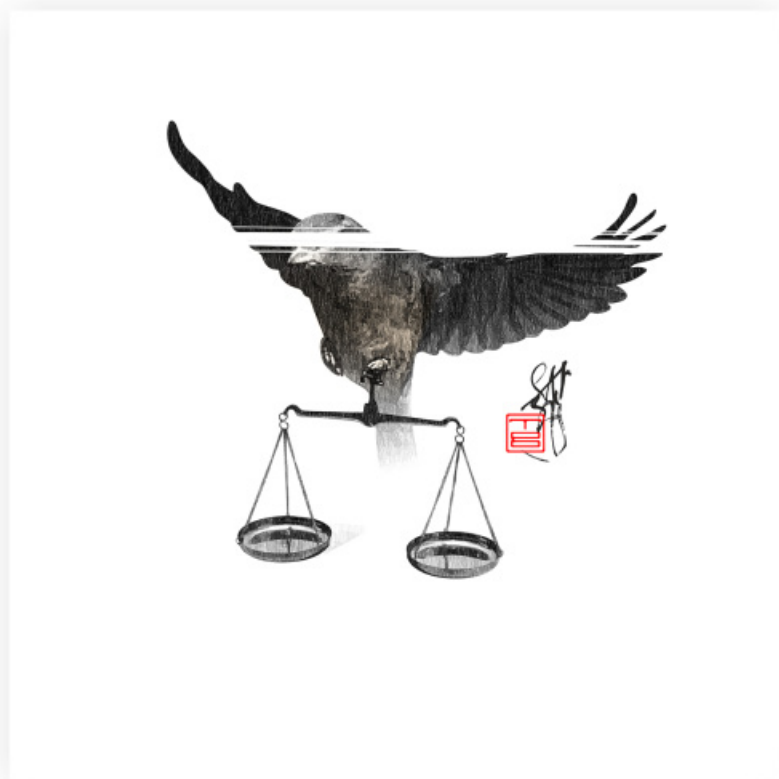
Takie zasady przyświecają nam od kilku lat, od kiedy w cieszyńskim Instytucie Sztuki z Pracowni Artystycznej Grafiki Cyfrowej wyodrębniła się „komórka dydaktyczna” – Pracownia Ekslibrisu Cyfrowego. Bazując na wcześniejszych doświadczeniach kolegów z uniwersytetów Belgijskich i Tureckich, postanowiliśmy zacząć w systemowy sposób prowadzić kształcenie w zakresie sztuki księgoznaku, rozumianego w postmodernistyczny sposób, jako spersonalizowana miniatura graficzna – supraekslibris.

Trudno nie dostrzec, że łączą nas pewne elementy – metaforyka, swoista lakoniczność, operowanie plastycznym symbolem i skrótem – niewątpliwie stanowią znak rozpoznawczy i w czytelny sposób odróżniają „cieszyński styl” od innych ekslibrisów, które możemy oglądać na licznych wystawach i przeglądach. Ale także wiele nas różni. Choć wierni komputerowi, jako narzędziu pracy, stosujemy różne techniki. Jedni kreują swoje wizje tylko przy użyciu programów graficznych, dla innych maszyna cyfrowa stanowi jedynie element powielający. Część włącza w obraz fotografię, inni rysunek w tradycyjnej postaci. Niewątpliwie z czasem owe różnice będą się jeszcze nasilać, w miarę kształtowania się indywidualnego stylu i zdobywania kolejnych doświadczeń twórczych i życiowych.

Ale tym, co najważniejsze – co stanowi o spójności Cieszyńskiego Ekslibrisu Cyfrowego, to wiara w ideę bukiny jako nośnika wartości humanistycznych. Zawarte w tej publikacji „Dziewięć Zasad” stanowi punkt odniesienia i drogowskaz w pracy nad każdym kolejnym księgoznakiem. Drogowskaz nie tylko artystyczny, ale i etyczny. Liczę, że te proste reguły są ciekawą propozycją nie tylko dla mnie i moich młodszych kolegów, ale dla wszystkich, którzy ekslibris kochają i mają na sercu jego dalszy rozwój, jako odrębnej dyscypliny sztuki.

Krzysztof Marek Bąk

Dr hab. Krzysztof Marek Bąk



Absolwent ASP we Wrocławiu, doktor habilitowany sztuki. Od 2004 związany z Uniwersytetem Śląskim, obecnie jest Prodziekanem Wydziału Artystycznego oraz Kierownikiem Zakładu Grafiki. Ma w dorobku ponad 1000 ekslibrisów i miniatur, które prezentowane były na kilkuset wystawach na całym świecie.

Jest członkiem międzynarodowych towarzystw księgoznawczych, zajmuje się teorią ekslibrisu oraz działalnością promocyjną i kuratorską. Jest dyrektorem artystycznym gliwickiego Międzynarodowego Konkursu na Ekslibris.

Poza działalnością na polu plastyki zajmuje się pisarstwem – jest autorem książek kryminalnych i powieści dla dzieci.





Absolwentka Wydziału Grafiki ASP w Katowicach. W roku 2006 zrealizowała dyplom główny w pracowni Technik Multigraficznych prof. Ewy Zawadzkiej, dyplom dodatkowy w pracowni malarstwa prof. Kazimierza Cieślaka. W 2013 roku uzyskała stopień doktora sztuki.

Od 2008 roku związana z Wydziałem Artystycznym Uniwersytetu Śląskiego, gdzie pracuje na stanowisku adiunkta w Pracowni Grafiki Cyfrowej.

Brała udział w kilkudziesięciu wystawach krajowych i zagranicznych, oraz artystycznych projektach międzynarodowych. Przebywała na rezydencjach artystycznych i konferencjach m.in. w Chinach i Japonii.

Zajmuje się tradycyjnymi technikami graficznymi jak i nowoczesnym drukiem cyfrowym.

Bartłomiej Baran



Agnieszka Broż



Ewa Chorążak

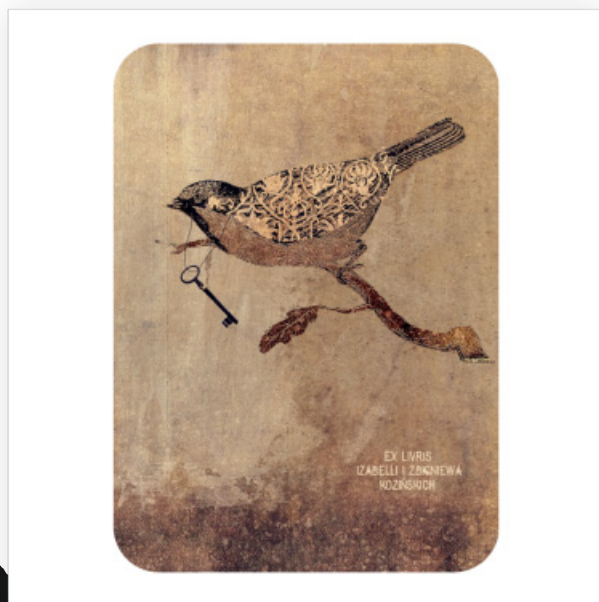


Teresa Chrzanowska





Karolina Gilewicz



Aleksandra Hachuła

Tomasz Hankus



Grzegorz Izdebski



DZIEWIĘĆ ZASAD

O ADRESACIE

MYŚL O ADRESACIE – Zawsze swoją pracę zaczynaj od znalezienia Adresata – osoby (instytucji) – której chcesz zadedykować swój ekslibris. Pomyśl: co chcesz o niej powiedzieć? Kim dla Ciebie jest? Co jest w niej dla Ciebie najważniejsze?

MÓW PRAWDĘ – Nigdy nie wymyślaj fikcyjnego Adresata. Nie dopisuj do istniejącej grafiki czyjegoś imienia – to naganne. Twórz tylko z potrzeby serca i chęci opowiedzenia czegoś ważnego, nigdy dla korzyści – konkursów czy wystaw. Prawdziwe uznanie kolekcjonerów zyskują tylko uczciwi i zaangażowani twórcy.

UZYSKAJ ZGODĘ – Jeśli tworzysz dla kogoś (czegoś) księgoznak zawsze zapytaj o zgodę. Przedstaw swój ekslibris, najpierw Adresatowi, a dopiero później innym. Nie twórz bukinów dla sław i celebrytów – o ile sami cię o to nie poproszą.

O AUTORZE

SZUKAJ SWOJEGO STYLU – Twoja indywidualna wrażliwość twórcza, język plastyczny, metaforyka i estetyka to Twoja największa wartość. Tego szukają kolekcjonerzy.

TWÓRZ PIĘKNIE – Twórz dzieła piękne, takie, które będą się podobały, których jakością i urodą okażesz szacunek Adresatowi oraz widzom. Pamiętaj, że ekslibris jest domeną grafiki artystycznej, z całym bogactwem jej języka plastycznego, wrażliwością i estetyką.

NIE PLAGIATUJ – Nie naśladuj cudzego stylu, pomysłów i rozwiązań plastycznych. Nikt nie chce mieć kopii, skoro może mieć oryginał. Kolekcjonerzy momentalnie odkryją takie oszustwo.

O ZNAKU

SZANUJ TRADYCJĘ – Pamiętaj o tradycji ekslibrisu: o stosownym formacie, języku, technologii i kulturze przedstawienia. To konserwatywna grafika, dla mądrych odbiorców. Okaż się mądrym twórcą – odnajdź się w świecie kontekstów kulturowych.

UŻYJ STOSOWNEJ INSKRYPCJI – Właściwie opisz swoje grafiki: „Ex Libris” – dla osób żyjących; „In Memoriam” – ku pamięci zmarłych; „Pro Memoria” – na pamiątkę wydarzeń.

POPRAWNIE OKREŚL TECHNIKĘ – Naucz się rozróżniać techniki graficzne i poprawnie koduj swoje prace. Dla ekslibrisu cyfrowego są to: CGD – dla księgoznaków wykonanych w całości w programach graficznych; CAD – dla prac, w których łączy się skan lub fotografię z obróbką cyfrową; CRD – zawsze tam, gdzie komputer jest tylko narzędziem do reprodukcji.



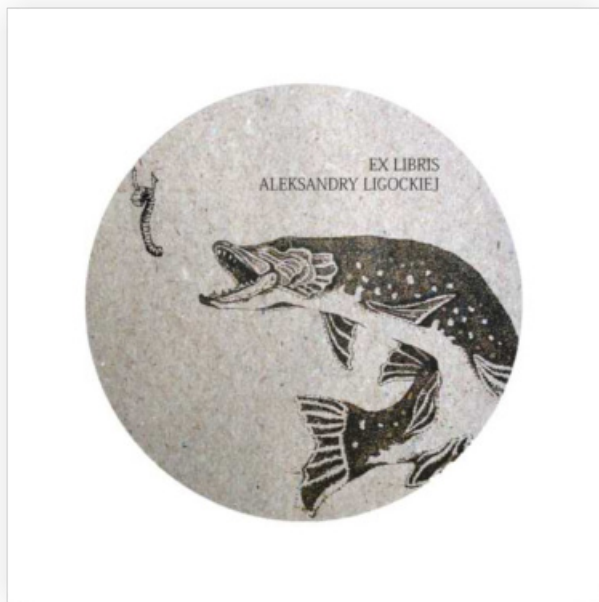
Joanna Kania



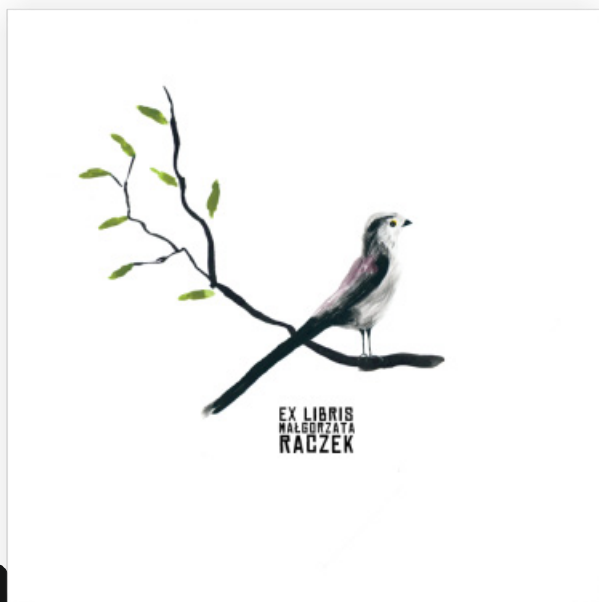
Angelika Kubicz



Aneta Ligocka



Joanna Raczek



Ewelina Rivillo



Anna Rudnicka



Martyna Sobolewska



ex libris

STOWARZYSZENIE MIŁOŚNIKÓW
CISOWNICY

Aneta Tomaszek



Oglądając na kieleckiej wystawie graficzne miniaturki, trudno uwierzyć, że tradycja z której się wywodzą sięga kilkuset lat. Koncepcja oznaczania własności księgi pojawiła się niedługo po gutenbergońskiej rewolucji w drukarstwie. Około 1480 w tomy zaczęto wklejać niewielkie ozdobne karteczki informujące, do kogo egzemplarz należy. Wynalazek rozprószył się w Niemczech, następnie zaś na całą Europę. Do Polski nowinka trafia szybko i już w roku 1516 wydany zostaje ekslibris Macieja Drzewickiego. Na pamiątkę tego wydarzenia obchodzimy w upływającym roku 500 rocznicę istnienia polskiego ekslibrisu. Powód to do dumy, z uwagi na imponującą ciągłość zjawiska artystyczno-kulturowego, nie przerwana zmiennością mód, przewrotami cywilizacyjnymi czy niełaskawymi kolejami historii.

Ekslibris trwał przez minione pięć wieków, w niemal niezmiennej – w zakresie koncepcji – formie. Jednak czasy współczesne, tak jak zmieniają niemal wszystko, zmieniły i księgoznak. Choć uświadomiliśmy sobie to stosunkowo niedawno, nie ma powrotu do pięknej i prostej idei miniatury graficznej wklejanej do księgi. Wpierw kolekcjonerstwo „wyjmujące” ekslibris spomiędzy kart książki, a następnie cyfryzacja rzeczywistości pozbawiły tradycyjny znak książkowy racji bytu. Możemy pozwolić aby odszedł, albo starać się na nowo opowiedzieć historię bukinu. Na nowo zdefiniować jego sens. W duchu postmodernistycznej refleksji warto dostrzec, iż to, co jest niezbywalną wartością księgoznaku, to jego głęboko indywidualny i humanistyczny charakter. Każdy znak dedykowany jest konkretnej osobie (lub instytucji). Ta refleksja stanęła u podstawy koncepcji zwanej „supraekslibrisem” czyli rozumienia bukinu nie poprzez pryzmat konkretnej miniatury graficznej, a zespołu relacji pomiędzy Autorem, Adresatem i Widzem. W najprostszej – praktycznej – formie przejawia się poprzez „Dziewięć zasad”, w bardziej skomplikowanej jest koncepcją, opisującą ekslibris jako twórcze uniwersum.

Tak więc – bez nadmiernego „filozofowania” – dlaczego ekslibris dziś jest ważny? Bo prawdopodobnie stanowi ostatnią gałąź sztuki, która opowiada o konkretnym człowieku. Nie porusza uniwersalnych zagadnień, problemów świata, a skupia się na indywidualnych sprawach jednostki. I to właśnie – w dobie globalnej unifikacji – jest probierzem jego wartości.

BIBLIOTEKA
UNIwersYTECKA 
w Kielcach

pod Patronatem Honorowym
JM Rektora Uniwersytetu Jana Kochanowskiego
Prof. zw. dra hab. Jacka Semaniaka

Biblioteka Uniwersytecka w Kielcach

Ul. Świętokrzyska 21e

Galeria Uniwersytecka

grudzień 2016 / styczeń 2017

www.buk.ujk.edu.pl

KIELCE 2016


KIELCE


KIELCE


Dnia


RADIO
KIELCE
101,4 MHz


wrota
Świętokrzyskie

ISBN 978-83-943578-2- 5

